

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI**

Seduta tad-29 ta' Novembru, 2013

Citazzjoni Numru. 1046/2001/1

**B A
vs
B C D**

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-attur, inter alia, ippremetta: li z-zwieg bejn il-partijet tkisser irrimedjabbilment u l-hajja konjugali m' għadhiex aktar possibbli minhabba tortijiet attribwibbli lill-konvenuta konsistenti f' eccessi, sevizzi, ingurji gravi, kif ukoll adulterju da parti tal-konvenuta; li l-attur ottjena l-awtorizzazzjoni skont il-ligi sabiex iressaq l-istanza odjerna; għalhekk l-attur qed jitlob li din il-Qorti: [a] tiddikjara u tippronunzja s-separazzjoni personali “*a mensa et thoro*” bejnu u bejn l-imsemmija martu C D B għar-ragunijiet imputabbbli lill-konvenuta; [b] tawtorizza l-istess attur biex jghix separatament mill-konvenuta martu; [c] tornda li l-kura u l-kustodja tat-tifla Lisette B, tigi fdata lill-istess attur; [d] tapplika interament jew in parti d-

dispozizzjonijiet rilevanti tal-Kodici Civili u separatament tordna illi l-attur jigi moghti l-piena amministrazzjoni tal-beni parafernali tieghu; (e) tiddikjara xolta l-kommunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti u tornda li l-istess oggetti formanti parti mill-kommunjoni tal-akkwisti jigu assenjati principalment lill-attur u dan wara li l-Qorti tapplika l-penalitajiet skont il-ligi billi, okkorrendo ghal finijiet ta' din it-talba jigi nominat perit biex jagħmel il-likwidazzjoni mitluba, kif ukoll nutar sabiex jircievi l-att relattiv u kuratur biex jirraprezenta lil eventwali kontumacja fuq l-istess att; [f] tikkundanna lill-konvenuta tikkonsenza lill-attur il-beni kollha parafernali tieghu; [g] tornda lill-konvenuta sabiex tivvaka mid-dar matrimonjali stante it-talba għal kura u kustodja tat-tifla kif ukoll is-sens ta' irresponsabilta' tal-istess konvenuta; bl-ispejjez;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet li biha l-konvenuta, in sostanza, eccepjet: li stante l-fatt li l-attur qiegħed jidher f'ismu personali f'dawn il-proceduri huwa ma jistax jipproponi t-tielet talba tieghu għal kura u kustodja ta' bintu minuri; hemm qbil dwar li tigi ppronunżjata s-separazzjoni personali izda tikkontesta l-htija li skont il-konvenuta għandha tigi attribwita lill-attur; li t-tieni talba hija superfluwa; illi t-tielet u r-raba' talbiet għandhom jigu michuda fid-dawl tal-kontro-talba magħmula mill-konvenuta; taqbel li l-komunjoni ta' l-akkwisti għandha tigi xolta u l-beni kollha formanti parti mill-istesss jigu divizi u assenjati lill-partijiet pero s-sanzjonijiet għandhom ikunu applikati kontra l-attur u għalhekk il-hames talba tigi michuda, hekk ukoll għandhom jigu michuda s-sitt u s-seba' talba;

Rat il-kontro-talba li permezz tagħha l-konvenuta ppremettiet; illi l-partijiet izzewgu fid-9 t'Awwissu 1980 u kellhom zewgt itfal li minnhom wahda biss hija minorenni; illi l-hajja konjugali bejn il-partijiet saret impossibbi minhabba sevizzi, eccessi, ingurji u adulterju da parti ta' l-attur rikonvenzonat u z-zwieg tkisser irrimedjabbilment; li giet debitament awtorizzata tiprocedi b'dawn il-proceduri; illi l-konvenuta pprezentat citazzjoni fl-ismijiet inversi bin-numru tac-citazzjoni 2738/99RCP fejn għamlet talba ghall-manteniment; għalhekk il-konvenuta rikonvenzionanta qed

titlob lil Qorti; [1] tippronunzia s-separazzjoni personali bejn il-partijiet ghal ragunijiet imputablli biss lill-attur rikonvenzionat u minhabba li z-zwieg tkisser; [2] tafda l-kura u l-kustodja tal-minuri fidejn il-konvenuta salv l-access favur l-attur rikonvenzionat li għandu jigi stabbilit fl-ahjar interess tal-minuri; [3] tikkundanna lill-attur rikonvenzionat ihallas lill-konvenuta retta alimentari adegwat għal bintha minuri; [4] tiddikjara xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet u tikkundanna l-attur rikonvenzionat jirritorna l-oggetti parafernali lill-konvenuta martu; [5] tapplika kontra l-attur rikonvenzionat id-dispozizzjonijiet u s-sanzjonijiet kontemplati fl-artikoli 44 u 55A tal-Kodici Civili; [6] tawtorizza lill-konvenuta tirriverti għal kunjom xbubitha, Bonnici; [7] tawtorizza lill-konvenuta tghix fid-dar matrimonjali ad eskluzjoni ta' l-attur rikonvenzionat; bl-ispejjez.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet li biha l-attur rikonvenzionat, in sostanza, ecepixxa; illi huma għaddejjin minn proceduri f'kawza ghall-manteniment mentri l-konvenuta qieghda tħix fid-dar matrimonjali ma' terza persuna li ilha f'relazzjoni magħha minn qabel bdew il-proceduri; jaqbel li għandha tigi ppronunzjata s-separazzjoni personali pero' tort unikament tal-konvenuta; jikkonferma li miz-zwieg twieldu zewgt itfal u li wahda biss hija minorenni liema minuri giet imkeċċija mid-dar mill-konvenuta li kienet ukoll thalliha bil-guh u nieqsa filwaqt li tmantni lit-terza persuna, il-kura u l-kustodja tal-minuri tigi fdata lill-attur fl-ahjar interess tal-minuri salv access favur il-konvenuta jekk ikun il-kaz; it-tielet talba tal-kontro-talba għandha tigi michuda bl-ispejjez kontra l-konvenuta; għandha tigi xolta l-komunjoni ta' l-akkwisti u l-beni jigu divizi u assenjati lill-partijiet, l-assi parafernali jittieħdu mill-parti skont il-kaz wara li jigu applikati s-sanzjonijiet kontra l-konvenuta; ma joggezzjonax li l-konvenuta tirreverti għal kunjom xbubitha; tawtorizza lill-attur jghix fid-dar matrimonjali għad-eskluzjoni tal-konvenuta li qed tħix hemm ma' terza persuna.

Rat ir-rapport tal-Perit legali I-Avukat Dottor Charmaine Galea;¹

Rat li permezz ta' digriet moghti mill-Onorabbi Qorti ta' I-Appell datat 24 ta' Dicembru 2007 fejn giet rregistrata d-decizjoni moghtija mit-Tribunal Metropolitan ta' I-Arcidjocesi ta' Malta fit-28 ta' Gunju 2006 u kkonfermata b'Digriet ta' Ratifika tat-Tribunal Regionali tat-Tieni Istanza fis-27 t'Awwissu 2007; id-Digriet ta' Ezekuttivita` ta' dawn is-sentenzi gie moghti fil-25 ta' Settembru 2007 fejn iz-zwieg bejn il-partijiet gie dikjarat null²;

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluzi d-dikjarazzjonijiet guramentati, il-listi tax-xhieda, u l-affidavits tal-partijiet;

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet u t'osservazzjonijiet maghmula mill-partijiet;

Semghet ix-xiehda bil-gurament;

Ikkunsidrat;

L-Azzjoni u Kontro-talba

Illi permezz ta' l-azzjoni odjerna l-attur qed jitlob li din il-Qorti tiddikkjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet, stante li z-zwieg taghhom tkisser irrimedjabbilment tort tal-konvenuta; kif ukoll sabiex din il-Qorti tirregola l-effetti konsegwenzjali ghas-separazzjoni.

Minn naha tagħha l-konvenuta tattribwixxi t-tort tal-fidaa esklussivament lill-attur, u fil-kontro-talba tagħha, tħid li z-zwieg tkisser irrimedjabbilment minhabba r-ragunijiet imputabbi lill-attur rikonvenzjonat.

Separazzjoni Personalji

Illi l-partijiet izzewgu fid-9 t'Awwissu 1980, u minn dan iz-zwieg għandhom zewgt itfal, li t-tnejn illum huma maggiorenni. Illi fil-24 ta' Dicembru 2007 il-partijiet irregistraw l-annullament taz-zwieg li huma ottjenew mit-

¹ Vol.4 – fols.1289 et seq

² Vol. 4 fol.1376 et seq.

Tribunal Ekklesjastiku ghalhekk dina s-sentenza hija limitata għat-talbiet attrici indikati bl-ittri “e”, “f” u “g” u limitatament għat-talbiet rikonvenzjonali numru “4”, “6” u “7”.

Kura u Kustodja

Illi t-tfal illum huma t-tnejn maggjorenni għalhekk dan il-punt gie ezawrit.

Manteniment

Illi stante li t-tfal illum huma t-tnejn maggjorenni, u tenut kont tal-fatt li z-zwieg illum m'ghadux jezisti, it-talba ghall-manteniment futur ma tistax treggi.

Jibqa’ pero’ il-pretensionijiet ta’ l-attur għall-hlas ta’ manteniment arretrat. F’ dan ir-rigward il-Qorti taqbel mal-perit legali li għal din it-talba josta l-artikolu 22 li fil-parti relevanti tieghu jaqra hekk:

“22 [1] Min ikun ta l-manteniment ma għandux il-jedd jitlob ir-radd ta’ dak il-manteniment li jkun ta wara li tkun spiccat ir-raguni li għalihi ikun obbligat għall-manteniment.”

Kif osservat mill-Onorabbi Qorti tal-Appell fil-kawza ***Josette Vella vs Sebastian Vella*** deciza fl-10 ta’ Ottubru 2003,

“ Hija regola generali tad-dritt civili li l-alimenti jingħataw biex ikunu effettivament ikkunsma mill-kreditur tagħhom għall-ghixien u sopravvivenza attwali ta’ l-istess kreditur, u għalhekk ma jistghux jintalbu lura. Dan il-principju japplika wkoll fil-kaz ta’ alimenti derivanti miz-zwieg. Hawnhekk il-pensjoni alimentarja ma tkoppix biss il-bzonnijiet strettament necessarji tal-kreditu izda hija proporzjonata għall-mezz tal-kreditur.

Anke fl-ipotezi li l-appellant ma jkunx obbligat jissomministra manteniment wara d-data tas-sentenza li annullat iz-zwieg, l-appellant jibqa’ xorta wahda m’ għandux dritt jitlob ir-refuzjoni ta’ l-alimenti li hallas pendente lite wara z-zwieg gie dikjarat null.”

Komunjoni ta' I-Akkwisti u Propjeta` Parafernali

Illi f'dan ir-rigward, il-Qorti taddotta il-konsiderazzjonijiet maghmula u konkluzjonijiet raggjunti mill-abbli perit legali fir-relazzjoni tagħha, fil-pagni 8 sa 17 u li kopja tagħhom qed tigi annessa mal-gudizzju odjern sabiex tifforma parti integrali mill-istess [Appendici A]³

Illi I-Qorti rat in-noti ta' sottomissjonijiet tal-partijiet inkluzi dik ipprezentata mill-konvenuta datata 15 ta' Marzu 2013⁴ liema osservazzjonijiet kienu diga` gew ittrattati mill-Perit Legali fir-rapport tagħha fil-pagni annessi mal-gudizju odjern.

Jigi rilevat biss li, fir-rigward tal-oggetti tad-deheb li I-konvenuta għandha tghaddi lill-attur, il-valur tagħhom ma jirrizultax sodisfacentement provat. Jezisti biss elenku Dok.JI ta' dawn I-oggetti fejn hemm indikat valuri, izda li mħuwiex konfermat bil-gurament, u għalhekk ma jagħmilx prova tal-kontenut tieghu.

Decide

Għal dawn il-motivi tiddeciedi billi:

- [1] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-ewwel, it-tieni u r-raba' talba, stante li z-zwieg gie annullat fil-mori tal-kawza;
- [2] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tielet talba, stante li t-tfal huma magġorenni;
- [3] tilqa' I-hames talba billi xxolji I-komunjoni ta' I-akkwisti, u tillikwidaha u tassenjaha fit-termini u kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata '**Komunjoni ta' I-Akkwisti**' u ;
- [4] tilqa' is-sitt talba fit-termini u kif fuq stabbilit u ordnat fis-sezzjoni ntestata '**Propjeta` Parafernali**';

³ Vol.IV fols.1297 sa 1306,

⁴ Vol. 4, fols 1365 et seq.

Kopja Informali ta' Sentenza

[5] tastjeni milli tiehu konjizzjoni s-seba' talba stante li din giet ezawrita, stante li z-zwieg gie annullat

Tiddeciedi dwar il-kontro-talba billi:

[1] tastjeni milli tiehu konjizzjoni ta' l-ewwel, it-tieni u u l-hames talba stante li z-zwieg gie annullat fil-mori tal-kawza;

[2] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tielet talba, stante li ttfal illum huma maggjorenni;

[3] tilqa' r-raba' talba fis-sens fuq gja' deciz;

[4] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-hames talba, stante li z-zwieg gie annullat;

[5] tilqa' s-sitt talba, u tawtorizza lill-konvenuta tirriverti ghal kunjom xbubitha 'Bonnici';

[4] tastjeni milli tiehu konjizzjoni tas-seba' talba, stante li z-zwieg gie annullat;

L-ispejjez għandhom jigu sopportati fi kwoti ugwali bejn il-partijiet.

< **Sentenza Finali** >

-----TMIEM-----